

DE FEITEN ASBEST

Asbest is door het IARC geclassificeerd als Groep 1 carcinogeen, wat betekent dat het wordt gezien als een duidelijke oorzaak van kanker bij mensen. Het inademen van asbestvezels kan chronische longaandoeningen veroorzaken zoals longkanker, kanker aan het longvlies en het spijsverteringskanaal. Daarnaast kan het asbestose veroorzaken, beschadiging van het longweefsel die progressieve kortademigheid veroorzaakt. Volgens de Wereldgezondheidsorganisatie wordt ongeveer de helft van alle sterfgevallen door beroepsziekten veroorzaakt door asbest.

Waar komen de risico's voor

Blootstelling kan optreden tijdens het uitvoeren van bewerkingen, renovatie of sloop van asbesthoudende materialen. Of tijdens het opruimen en afvoeren na afloop van die activiteiten. De belangrijkste industrieën waar blootstelling plaatsvindt, zijn de bouw en scheepswerven. Werknemers in de woningrenovatie, dakbedekking of industrie lopen een risico op blootstelling. Andere beroepen waar risico's op kunnen treden zijn werknemers in scheepswerven, brandweerlieden en werknemers in elektriciteitscentrales.

Over de stof

Asbest is een in de natuur voorkomende minerale vezel, die veel gebruikt werd in gebouwen en bouwmaterialen, machines, transportvoertuigen en consumentenproducten (voordat gebruik verboden werd vanwege de schadelijke gezondheidseffecten). Asbest is de verzamelnaam voor natuurlijk voorkomende silicaatmineralen met een kristallijne structuur en een vezelig karakter. Individuele asbestvezels zijn geurloos en niet zichtbaar met het blote oog.

Asbestvezels komen vrij in de lucht voor tijdens het bewerken van asbesthoudende materialen. De vezels kunnen vervolgens onopgemerkt worden ingeademd en vast komen te zitten in de longen of in het spijsverteringskanaal. De Europese Unie heeft het gebruik van asbest en de winning, productie en verwerking van asbestproducten verboden.

Van symptomen tot ziekte

Asbestvezels die in de loop van jaren worden ingeademd of ingeslikt, kunnen genetische veranderingen veroorzaken die tot kanker kunnen leiden. Het gaat specifiek om mesotheliomen, kwaadaardige tumoren die meestal in het borstvlies ontstaan. Leefstijlfactoren (roken, chronische stress, slechte voedingsgewoonten en slechte lichamelijke conditie) kunnen het risico op kanker na blootstelling aan asbest negatief beïnvloeden. Vroege symptomen van asbestgerelateerde kanker zijn kortademigheid, hoesten, pijn op de borst, problemen met de spijsvertering en misselijkheid. De latentietijd tussen blootstelling en asbest gerelateerde kanker varieert van 15 tot 50 jaar afhankelijk van het type kanker en leefstijlfactoren.

Wat je kan doen

Voer de juiste blootstellingsmetingen uit en houd u strikt aan de bestaande voorschriften. Informeer werknemers over de risico's en preventieve maatregelen. Onderzoek of er door het werk vezels in de lucht kunnen komen.

De beste oplossing is om de blootstelling te beheersen door eliminatie of vervanging, bijvoorbeeld door de werkzaamheden zo te doen dat de asbest niet beschadigt. Als er asbest moet worden bewerkt, zorg dan dat de juiste apparatuur en werktechnieken worden gebruikt door goed opgeleide werknemers zodat de blootstelling minimaal en het effect van maatregelen maximaal is. Zorg ervoor dat het juiste masker en overall gebruikt worden voor persoonlijke bescherming. Mensen met een geschiedenis van blootstelling aan asbest moeten regelmatig een gezondheidscheck laten doen en alert zijn op vroege symptomen van kanker.

Referenties: OSHA, EU-OSHA, HSE, IARC